

Notat om høringssvarene til Forslag til Landsplanredegørelse 2013 (sammenfattende redegørelse)

Den 28. juni 2013 fremlagde miljøministeren Forslag til Landsplanredegørelse 2013 til offentlig debat frem til den 27. september 2013.

Den 26. august og den 9. september 2013, holdt Miljøministeriet debatmøder om Forslag til Landsplanredegørelse 2013. På møderne deltog regionrådsformænd, borgmestre, kommunaldirektører, byplanlæggere og særligt interesserede foreninger og organisationer, og der blev fremført konstruktive idéer og forslag til Landsplanredegørelse 2013.

Ved høringsperiodens afslutning den 27. september 2013 var der modtaget 80 høringssvar.

Fem regioner, 54 kommuner og 6 kommunesamarbejder har indsendt bidrag. Desuden har organisationer, virksomheder og myndigheder samt én enkelt privatperson sendt kommentarer og forslag til justeringer af teksten i den endelige Landsplanredegørelse 2013.

Generelt

Der tilkendes i høringssvarene en generel tilfredshed med forslag til Landsplanredegørelsens hovedbudskab om, at øge dansk økonomis langsigtede vækstmuligheder gennem vækst, grøn omstilling og udvikling i hele landet.

Tilsvarende tilkendes der en generel tilfredshed med de syv emner i forslaget, som afspejler de udfordringer Danmark og ikke mindst kommunerne oplever i den fysiske planlægning i disse år.

Høringssvarene viser, at der er overensstemmelse mellem regeringens forventninger til den lokale planlægning og de kommuneplaner som kommunerne i disse måneder fremlægger.

Der kvitteres i høringssvarene for en inddragende proces, fra den forudgående høring af emnerne til forslag til Landsplanredegørelse, til høringen af selve forslaget til Landsplanredegørelse 2013. Der kvitteres samtidigt for det overblik over udviklingen i Danmark, som det statistiske materiale i forslaget til Landsplanredegørelsen giver.

Konkret er der mange spørgsmål og ændringsforslag til *Regeringens Danmarksbillede*, figur 1A, side 19. – de fleste høringssvar angår de faktuelle

statistiske valg og data, som figuren viser. I den forbindelse stilles der spørgsmål til brugen af begrebet Småbyregion.

Høringssvarene viser generelt en stor interesse fra kommunerne om deltagelse i de initiativer som foreslås igangsat i forbindelse med Landsplanredegørelse 2013. Regionerne og kommunerne har i høringssvarene foreslået en række nye projekter og samarbejder.

Naturstyrelsens bemærkninger

Det grundlæggende emne i forslag til Landsplanredegørelse 2013; grøn omstilling – nye muligheder i hele landet, samt de syv temaer, fastholdes.

Regeringens Danmarksbillede (figur 1A, side 19.) fastholdes. Det er et faktisk kort, som bygger på statistiske tal, pendlingsopgørelse og energistatistik. Det kan bemærkes, at småbyregioner er defineret bl.a. på baggrund af data om pendling.

De syv kortudsnit (figur 1B-1. og 1B-2. side 20. og 21.), tages ud af Landsplanredegørelse 2013. Kortudsnittene var alene tiltænkt en funktion som debatskabende i forslaget og har som sådan ikke et strategisk sigte.

Vækst, grøn omstilling og udvikling i hele landet

Høringssvarene er positive og bakker op om emnet vækst og grøn omstilling og til beskrivelsen af denne udvikling.

I høringssvarene gives der udtryk for, at det er godt med et fokus på hovedstadsområdet som vækstmotor for udviklingen i hele landet. Samtidig efterlyses det, at regeringen i højere grad sætter fokus på udviklingsmulighederne i resten af landet. I flere høringssvar ønskes der yderligere fokus på vækst og udvikling i den nordvestlige og sydvestlige del af Danmark og på Sjælland udenfor hovedstadsområdet.

Der er opbakning til den nye *Regionale vækst- og udviklingsstrategi*, og der efterlyses yderligere om indholdet i den nye strategi og om sammenspillet mellem kommuner og region.

En række høringssvar roser regeringen for, at have nedsat en række vækstteams, som har til opgave at styrke de generelle vækstvilkår. Det foreslås, at uddybe teksten i Landsplanredegørelsen om forskellige vækstteams.

Flere høringssvar finder det positivt, at der er sat fokus på de store byers betydning. Der efterlyses samtidigt mere viden om den betydning byregioner og tilhørende opland kan få for væksten i hele landet.

Høringssvarene er positive over for fokus på tværkommunale samarbejder. Samtidigt efterlyses beskrivelser af andre konkrete samarbejder, navnlig efterlyses en beskrivelse af Business Region Aarhus.

Flere høringssvar finder det positivt og vigtigt at have fokus på placeringen og fastholdelsen af statslige arbejdspladser, ungdomsuddannelser og at der udarbejdes forslag om en taxameterreform på uddannelsesområdet.

Mange høringssvar rummer opfordringer til konkrete beskrivelser af infrastruktur anlæg i Danmark. Der er i tilknytning hertil indsendt forslag om

konkrete infrastrukturanlæg; etablering af en fast Kattegatforbindelse, ny Lillebæltsbro, opgradering af eksisterende veje, etablering af motorveje, udvidelse af havne samt elektrificering af jernbaner. Særligt efterlyses en nærmere beskrivelse af Timemodellen på jernbanen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Emnet om Vækst, grøn omstilling og udvikling i hele landet bliver fastholdt.

Afsnittet om regeringens vækstteams opdateres og teksten om den regionale vækst- og udviklingsstrategi justeres i forhold til det fremlagte udspil fra regeringen juni 2013.

Med henblik på at belyse byregioners betydning i en nordisk sammenhæng, vil Miljøministeriet deltage i det nordiske projekt om byregioner.

Teksten om Fynssamarbejdet opdateres, og der indføres ny tekst om samarbejdet Business Region Aarhus.

Teksten om infrastruktur justeres alene redaktionelt, da infrastruktur generelt set behandles på et meget overordnet niveau, i forhold til de internationale forbindelser mellem Danmark og nabolande jf. notat om foroffentlighed. Teksten for timemodellen for jernbanen justeres.

Danmark i en nordisk og europæisk kontekst

Høringssvarene er positive og bakker op om fokus på det nordiske samarbejde, det grænseregionale samarbejde og interesse for, at belyse europæiske sammenhænge og den europæiske kontekst i Landsplanredegørelse 2013.

Det anses generelt for vigtigt med et internationalt perspektiv.

Flere høringssvar efterspørger imidlertid større fokus på allerede eksisterende konkrete samarbejder i Nord-, Syd- og Vestdanmark. Der efterlyses herudover et fokus på en række konkrete grænseregionale projekter om udbygningen af infrastrukturen.

I høringssvarene efterlyses, hvilken betydning EU's 2020 målsætning og territorial samhørighed har for Danmark.

Naturstyrelsens bemærkninger

Emnet om Danmark i en nordisk og europæisk kontekst bliver fastholdt.

Afsnit om de internationale samarbejder udbygges.

Teksten om EU's miljøhandlingsprogram opdateres, herunder omtale af de prioriterede mål i EU's 2020 målsætning.

Grøn omstilling, klimatilpasning, ressourcer og grøn energi

Der er i høringssvarene stor opbakning til fokus på den grønne omstilling, hvordan klimatilpasning håndteres og hvordan landets ressourcer udnyttes bedre samt væsentligheden af planlægningen for grøn energi.

En del kommuner og regioner arbejder med konkrete projekter for grøn energi og med grøn omstilling, og foreslår et øget fokus på allerede eksisterende projekter.

Høringssvarene viser en generel tilslutning til regeringens initiativer på klima- og energiområdet. Der efterlyses i høringssvarene supplerende tekst om regeringens klimaplan og det seneste energiforlig. Der efterlyses en uddybende tekst om vindmølleplanlægning og energiplanlægning generelt, herunder planlægning for biogas- og solcelleanlæg.

Der bakkes i flere høringsvar op om initiativet med Naturstyrelsens rejsehold for biogas, vindmøller og klimatilpasning. Der stilles i den forbindelse spørgsmål ved fastholdelse af måltallet for planlægningen for biogasanlæg i 2013.

Høringssvarene bakker op om, at udbygge mulighederne for fremme af cykeltrafik særligt i byerne.

Naturstyrelsens bemærkninger

Emnet om grøn omstilling, klimatilpasning, ressourcer og grøn energi fastholdes.

Landsplanredegørelsen suppleres med tekst om regeringens nye klimaplan 2013, ligesom tekst om Energiforlig 2012 uddybes og tekst om vindmølleplanlægning justeres.

Målsætning om, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanrevisionerne 2013 udarbejder retningslinjer for beliggenheden af fælles biogasanlæg, justeres under henvisning til ønsket herom i høringssvarene.

Afsnittet suppleres med ny tekst om planlægningen for solcelleanlæg, ligesom tekst om klimatilpasning justeres.

Planlægningen for cykeltrafik og bystrukturer indgår i det foreslåede projekt om "Cykler i Byen".

Byerne – på vej mod bæredygtighed

I høringssvarene er der stor tilslutning til emnet og der gives udtryk for, at byernes bæredygtighed er aktuelt at sætte fokus på. Det handler om byfortætning, udviklingen af bæredygtige byer og en hensigtsmæssig inddragelse af nye arealer.

Høringssvarene viser stor interesse for de udfordringer planlægningen for byerne møder i dag. I høringssvarene bekræftes, at det ikke kun er de mindre byer, der oplever udfordringer, men at det også er de mellemstore og de store byer, der præges af de nye udfordringer. På den baggrund efterlyses en bypolitik om bæredygtige byer, og flere konkrete initiativer for, hvordan udviklingen af en bæredygtig byplanlægning kan understøttes.

Høringssvarene efterlyser fokus på smart by som begreb, mere om erfaringer fra det gennemførte erhvervsprojekt og mere om bevaringsværdig bymiljøer.

Der er modtaget høringsvar, som efterlyser et større fokus på byfornyelse og renovering af ældre byområder. Der efterspørges bl.a., et fokus på konkrete værktøjer til at gribe problemstillinger med problemfyldte områder og byer.

Enkelte høringsvar giver udtryk for at planlægningen for detailhandel og erhverv er en udfordring. Det gælder både erhvervsarealer ved motorveje, den eksisterende

detailhandelsstruktur, konkrete arealudlæg til butikker og et større fokus på den fremtidige e-handels indflydelse på detailhandelen og byernes strukturer.

Naturstyrelsens bemærkninger

Emnet om byerne – på vej mod bæredygtighed bliver fastholdt.

Teksten om arkitekturpolitik og kulturaftaler opdateres.

Der formuleres i teksten nye afsnit om Tænk tanken 2025 og Smart City netværket.

Teksten om erhvervsplanlægning udbygges og teksten om mulighed for områdeløft suppleres. Naturstyrelsens indsats for planlægning for bæredygtige byer og bygninger beskrives.

Udviklingen i hovedstadsområdet

Landsplanredegørelsen skal omfatte de særlige forhold af betydning for planlægningen i hovedstadsområdet jf. lov om planlægning.

Der er stor opbakning til afsnittet og enighed i, at se hovedstadsområdet som det førende vækstcenter i Danmark. Der efterlyses et større fokus på stærke virkemidler for at prioritere byomdannelse fremfor ny byvækst.

Der er tilslutning til regeringens initiativ om at udarbejde en hovedstadsstrategi, men også forslag om at fremskynde processen.

Flere høringsvar stiller skarpt på vigtigheden af, at regeringen arbejder målrettet og langsigtet på at forbedre infrastrukturen i hovedstadsområdet, bl.a. med et større fokus på støjbelastning.

I høringsvarene er der en del konkrete bud på udviklingsmuligheder i hovedstadsområdet. Det handler om infrastruktur, detailhandel og brugen af de grønne kiler. Der er bl.a. sat fokus på vigtigheden i at fremme cykeltrafikken, herunder de nye muligheder som cykelsuperstier giver.

Naturstyrelsens bemærkninger

Emnet om udviklingen i hovedstadsområdet bliver fastholdt.

Teksten opdateres som følge af den offentliggjorte Fingerplan 2013.

Herudover suppleres teksten med en opdatering af teksten om Trængselskommission og principaftalen om letbanen.

Landdistrikter i udvikling

Der er opbakning til at have fokus på udviklingen i landdistrikterne og på relationen mellem landdistrikterne og de nærmeste byer samt landdistrikternes sammenspil med det åbne land.

Høringsvarene viser en interesse i kommunerne for planlægningen i landdistrikterne. En del af svarene giver udtryk for de mange udfordringer der ses i forbindelse med udviklingen i landdistrikterne i dag. Enkelte høringsvar nævner de særlige udfordringer som planlægningen for de små øer møder.

Der efterspørges i høringssvarene en mulighed for udvikling af småbyer og landdistrikter, og enkelte svar foreslår, muligheden for en national vækststrategi for landdistrikterne.

Der er opbakning til regeringens ændring af planlovens landzonebestemmelser fra april 2013. Enkelte høringssvar efterspørger en ændring af planlovens landzoneregler og muligheden for en mere differentieret planlægning, der tager udgangspunkt i de forskellige vilkår forskellige steder i landet.

Der er interesse for emnet om boliger og erhverv i landdistrikter, herunder muligheden for arbejdspladser som følge af den grønne omstilling og aktiviteter i landbrugserhvervet.

Byfornyelse og planlægning ses som centrale redskaber for oprydning og renovering i landsbyer og i det åbne land. I høringssvarene handler det bl.a. om lånemuligheder, støtte til renovering, støtte til nedrivning og en strategi for udviklingen af områder i tilbagegang.

Høringssvarene er positive over for regeringens fokus på turismeudvikling, friluftsliv, bedre digital infrastruktur og arbejdet med kvalitetene i stedbundne potentialer. Høringssvarene opfordrer til et større fokus på vækstpotentialet i turismeplanlægning, herunder vækstteamets anbefalinger om kystturisme.

Naturstyrelsens bemærkninger

Emnet om Landdistrikter i udvikling fastholdes.

Teksten om den grønne omstilling udbygges.

Afsnittet i Landsplanredegørelsen om planlægning for turisme udbygges med tekst om vækstteamet for turisme og oplevelsesøkonomi. Herudover suppleres teksten med afsnit om den nationale friluftspolitik.

Udvikling i landdistrikter på baggrund af stedbunde potentialer, indgår i det forslåede projekt om de stedbundne potentialer i mindre samfund, landsbyer og på de små øer.

Det åbne land

Høringssvarene er positive over for at der er et særligt kapitel om det åbne land og udtrykker generelt set enighed i de statslige forventninger til den kommunale planlægning for det åbne land.

Høringssvarene er positive over for regeringens arbejde med et grønt Danmarks kort. Der er en generel opfordring til at uddybe teksten herom, ligesom der foreslås en supplerende af teksten om anbefalingerne fra Natur- og Landbrugskommissionen, herunder en omtale af Naturplan Danmark. Enkelte høringssvar berører emner om biodiversitet og adgang i naturen.

Klimaændringerne er en central udfordring for kommunerne. I høringssvarene foreslås et fokus på sammenhængen mellem klimaændringer og kystudvikling, ligesom en del kommuner efterlyser planlægningsværktøjer til, at afveje beskyttelse og benyttelse ved de danske kyster, bl.a. til brug for turisme, arbejdspladser og helårstilflyttere.

Høringssvarene er positive over for fokus på nationalparker, og der efterspørges en mulighed for erhvervsmæssigt, at kunne udnytte arealer i umiddelbar nærhed til nationalparkerne.

Høringssvarene efterspørger en stillingtagen til problematikken omkring statens kortlægning af OSD- og NFI-områder, som af kommunerne opleves som en væsentlig barriere for erhvervslivets udviklingsmuligheder, så længe kortlægningen ikke er tilvejebragt.

Naturstyrelsens bemærkninger

Emnet om Det åbne land vil blive fastholdt.

Høringssvarene giver anledning til mindre justeringer af teksten til det grønne danmarkskort og tekst om nationalparker.

Teksten om områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD- og NFI-områder) vil blive justeret.

Udfordringen med afvejning af benyttelse og beskyttelse i kystnærhedszonen, indgår i det foreslåede samarbejdsprojekt om udviklingen af kystnærhedszonens landskabs- og naturpotentialer, som igangsættes som opfølgning på Landsplanredegørelse 2013, såfremt der kan findes ressourcer til det.

Miljøvurdering

Miljøvurderingen af forslaget til Landsplanredegørelse 2013 blev fremlagt samtidigt med forslaget.

Der er ikke i høringsperioden modtaget særskilte kommentarer i relation til miljøvurderingen.

Miljøvurderingen af Forslaget til Landsplanredegørelse er gennemført ud fra den eksisterende viden og planens detaljeringsniveau. Da Forslaget til landsplanredegørelse er en overordnet udmelding om ønskerne til udviklingen af den fysiske planlægning, har miljøvurderingen også et tilsvarende overordnet detaljeringsniveau.

Samlet kan det konstateres, at miljøvurderingen af initiativerne i Forslaget til landsplanredegørelse vil have en generel positiv påvirkning af miljøet. Det gælder særlig fokus på grøn omstilling, klimaområdet og udmeldingen med ønskerne til en bæredygtig byudvikling.

Den forventede justering af teksten i den endelige Landsplanredegørelse forventes ikke ændret nævneværdigt.

Naturstyrelsen vil videre overvåge de væsentligste miljøpåvirkninger af Landsplanredegørelsen i forbindelse med udarbejdelsen af den kommende Landsplanredegørelse, som vil blive udarbejdet efter nyvalg til folketinget jf. lov om planlægning § 2. stk. 2.